

РЕЗУЛЬТАТИ анкетування здобувачів вищої освіти ОПП Фінанси, банківська справа та страхування щодо якості викладання навчальних дисциплін

Триває моніторинг задоволеності здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування якістю викладання навчальних дисциплін. По завершенню екзаменаційної сесії I семестру 2021-2022 н. р. (у грудні 2021 р. – січні 2022 р.) було проведене онлайн опитування з використанням форм Google Form.

Загалом було отримано 210 анкет, розподілені за курсами, на яких навчаються респонденти, наступним чином: 1 курс – 43 (20,5 %); 1 курс (стн) – 22 (10,5 %); 2 курс – 61 (29,0 %); 2 курс (стн) – 16 (7,6 %); 3 курс – 7 (3,3 %); 4 курс – 33 (15,7 %); 1 курс магістратури – 28 (13,3 %) (рис. 1). В анкетуванні взяли участь 34 здобувачі вищої освіти, в середньому один опитаний оцінив 6 навчальних дисциплін. Нетипово низькою була участь 3 курсу, з якого було отримано лише 7 відповідей від одного респондента.

З урахуванням чисельності вибіркової сукупності з ймовірністю $p=0,954$ помилка вибірки становить менше 7 %, тобто думка здобувачів вищої освіти, які не взяли участь в анкетуванні, не суттєво відрізняється від думки опитаних.

210 відповідей

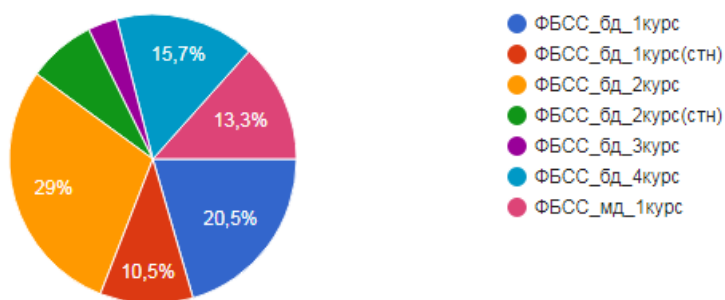

Рис. 1. Розподіл опитаних здобувачів вищої освіти за курсами

Відповідаючи на перше питання 100 % респондентів зазначили що «на початку викладач чітко пояснив(ла) та зазначив(ла) у системі Moodle які види робіт повинні виконати студенти, в які терміни їх здати та критерії оцінювання робіт». Для порівняння – відповідаючи на аналогічне питання минулого семестру (II семестр 2021-2022 н. р.) таку оцінку дали 93,9 % опитаних, інші ж мали певні зауваження щодо пояснення викладачем організації вивчення дисципліни.

На питання щодо проблем, які виникали під час навчання, були отримані наступні відповіді:

– не було жодної проблеми: 184 відповідей (87,6 % від загальної кількості). Відмітимо зростання частки цього варіанту відповіді порівняно з минулим семестром, коли не мали жодної проблеми 73,0 % респондентів;

– у дисципліні є теми або питання, які були складними, незрозумілими:

25 відповідей. Саме ця проблема є найпоширенішою, проте частка осіб у яких вона виникала, порівняно з минулим семестром скоротилася майже удвічі (з 22,6 % до 11,9 %) завдяки вдосконаленню тематики дисциплін та більш доступному викладанню матеріалу;

– під час дистанційного навчання не мав(ла) можливості відвідувати онлайн заняття, а матеріалів, викладених у системі Moodle, не достатньо, щоб самостійно розібратися, виконати завдання: 4 (1,9 %);

– відсутність або застарілість підручника, методичних рекомендацій з дисципліни: 3 (1,4 %);

– матеріал здавався нудним, не потрібним для роботи за спеціальністю, викладач не наводив цікавих прикладів: 1 (0,5 %).

Загальна кількість відповідей (217) перевищує кількість анкет (210) оскільки, відповідаючи на це питання, респонденти могли відмітити кілька проблем.

2. Які проблеми виникали у Вас під час вивчення дисципліни (відзначте усі варіанти з наявними проблемами)?

210 відповідей

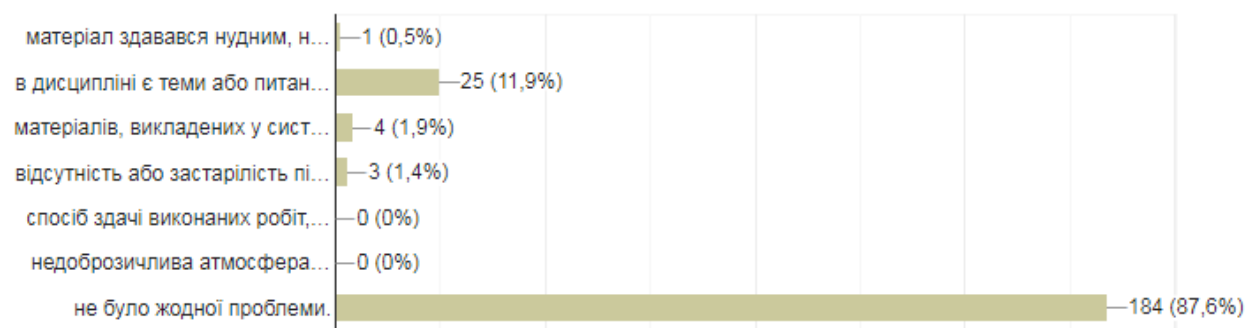

Рис. 2. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо проблем, які виникали під час вивчення дисципліни

Як видно з рис. 2, жоден респондент не зазначив, що спосіб здачі виконаних робіт був незручним або що на заняттях була недоброзичлива атмосфера.

Задоволеність здобувачів вищої освіти рівнем читання лекцій та проведення практичних занять з дисципліни оцінювалася за шкалою від 1 (абсолютно не задоволений) до 5 (абсолютно задоволений). У результаті відповіді розподілилися так: 5 – 180 (85,7 %); 4 – 28 (13,3 %); 3 – 2 (1,0 %) (рис. 3).

Таким чином, середня оцінка задоволеності рівнем читання лекцій та проведення практичних занять склала 4,85, що становить 97,0 % від максимальної оцінки. Зазначимо, що цей показник також підвищився порівняно з минулим семестром, коли середня оцінка складала 4,64.

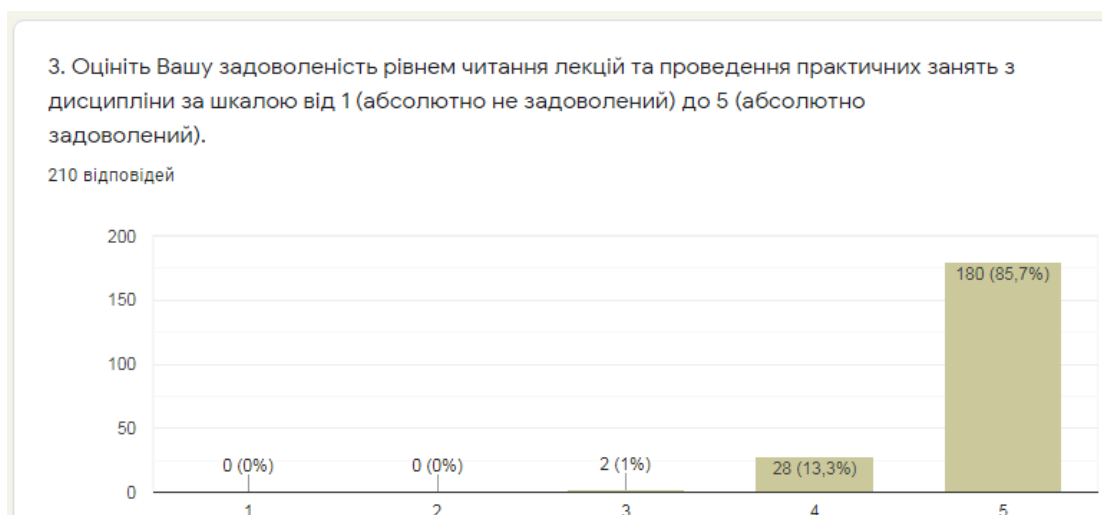

Рис. 3. Розподіл відповідей щодо задоволеності здобувачів вищої освіти рівнем читання лекцій та проведення практичних занять з дисципліни

Враження здобувачів вищої освіти щодо відношення викладачів до викладання дисципліни розподілилися наступним чином (рис. 4):

– викладав(ла) матеріал зрозуміло, цікаво, заохочував(ла) студентів до вивчення предмету, мотивував(ла) до наукової роботи (написання тез доповідей на конференцію, статей, наукових робіт тощо): 203 відповіді (96,7 %). Знову спостерігаємо позитивну динаміку порівняно із базовими оцінками, коли відсоток респондентів, які обрали таку відповідь, становив 92,2 %;

– старанно відносився(лася) до проведення занять, але не заохочував(ла) студентів до вивчення предмету та наукової роботи: 7 (3,3 %) (для порівняння – раніше було 7,0 %).

Позитивна оцінка респондентами щодо ставлення викладачів до викладання простежується також у відсутності тих, хто вважає що викладач не зацікавлений у своїй роботі.

4. Яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашому враженню щодо відношення викладача до викладання дисципліни (виберіть одну відповідь)?

210 відповідей

Рис. 4. Розподіл відповідей щодо оцінювання відношення викладачів до викладання

Зріс порівняно з минулим семестром й так високій рівень задоволеності об'єктивністю оцінювання викладачем знань та вмінь студентів (рис. 5), респонденти вважають що викладач:

– повністю дотримувася(лася) встановлених критеріїв оцінювання усіх видів робіт, упродовж семестру студенти писали тести або контрольні роботи, здавали самостійні завдання, які оперативно перевірялися: 203 особи (96,7 % опитаних, раніше цей показник становив 95,7 %);

– здебільшого дотримувася(лася) встановлених критеріїв оцінювання робіт, поточний контроль здійснювався не в повному обсязі, здані роботи перевірялися в середньому до 10 днів: 5 (2,4 %);

– дотримувася(лася) критеріїв підсумкового оцінювання, проте поточного контролю виконаних завдань не здійснював(ла) або перевіряв(ла) надіслані роботи довго (більше 10 днів): 1 (0,5 %);

– не повідомив(ла) критеріїв оцінювання знань студентів або не дотримувася(лася) встановлених критеріїв: 1 (0,5 %).

Рис. 5. Розподіл відповідей щодо оцінювання викладачем знань та вмінь студентів

Самооцінка професійної цінності отриманих знань, на думку здобувачів вищої освіти, наступна (рис. 6):

– я отримав(ла) знання та вміння, яких достатньо для базової підготовки і які планую використати у майбутній професійній діяльності: 188 (89,5 % проти 75,7 % минулого семестру);

– я тримав(ла) певні знання, але відчуваю нестачу практичних навичок у цій галузі: 18 (8,6 %);

– знання, які я отримав(ла), скоріше за все не знадобляться у сфері моєї майбутньої професійної діяльності: 4 (1,9 %).

6. Яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашому враженню від вивчення цієї дисципліни (виберіть одну відповідь)?

210 відповідей

Рис. 6. Розподіл відповідей щодо вражень від отриманих знань

З метою узагальнення задоволеності якістю викладання здобувачами вищої освіти їх відповідям на питання, що не мають числової оцінки, були присвоєні значення за 5-бальною шкалою, наведеною у додатку А.

Результати узагальнення у розрізі курсів наведені у табл. 1.

Таблиця 1

Аналіз оцінювання якості викладання навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти за окремими курсами

Курс	К-ть анкет	Середня оцінка за питаннями анкети, що оцінюють					Загальна оцінка	Кіль-ть проблем, що виникали під час навчання
		1 – організація вивчення дисципліни	3 – задоволеність лекціями та практичними заняттями	4 - відношення викладача до викладання	5 – оцінювання викладачем студентів	6 – професійна цінність знань		
1	43	5,00	4,81	4,95	5,00	4,67	4,89	6
2	61	5,00	4,75	4,93	4,92	4,73	4,89	13
3	7	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	-
4	33	5,00	4,91	4,94	4,94	4,88	4,93	6
1 стн	22	5,00	4,86	4,91	5,00	5,00	4,95	2
2 стн	16	5,00	4,88	4,88	4,75	4,25	4,75	-
1 маг	28	5,00	4,96	4,93	4,75	4,76	4,89	6
Разом	210	5,00	4,88	4,93	4,91	4,76	4,90	33

Порівняння окремих аспектів оцінювання задоволеністю викладанням засвідчує що здобувачі вищої освіти дуже високо оцінюють організацію навчального процесу (5 балів з 5), відношення викладачів до викладання (4,93 бала) та об'єктивність оцінювання виконаних завдань (4,91 бала). А найнижче значення (4,76 бала) має оцінка професійної цінності отриманих знань, проте слід врахувати, що респонденти оцінювали у тому числі й дисципліни загальної підготовки, які формують загальні, а не фахові компетентності.

Узагальнююча оцінка (4,90 з 5 балів) засвідчує високий рівень задоволеності опитаних якістю викладання навчальних дисциплін. Порівнюючи цей показник (4,90) з аналогічним показником минулого семестру (4,76), слід відмітити його зростання на 2,9 %, при цьому покращилися оцінки усіх

параметрів викладання, а найбільший приріст спостерігається в оцінках організації вивчення дисциплін (з 4,90 до 5,00) та професійної цінності знань (з 4,25 до 4,76).

За даними табл. 1 найбільш задоволеними результатами навчання є здобувачі вищої освіти 3 курсу (загальна середня оцінка 5,0), проте, оскільки студенти саме цього курсу дали найменше відповідей, результати оцінювання не можна вважати репрезентативними. Серед інших курсів найвище оцінили викладання студенти 1 курсу скороченого терміну навчання та 4 курсу, їх середня оцінка якості викладання становить, відповідно, 4,95 та 4,93 бала.

Для розрахунку індивідуальних оцінок викладачів для формалізації відповідей на питання, що не мають числової оцінки, була використана раніше застосована методика, наведена у додатку А. Результати оцінювання наведені у додатку Б. Індивідуальні оцінки викладачів коливаються від 3,93 до 5,00 балів. При цьому більшість викладачів були оцінені в інтервалі від 4,63 до 5,00 балів, тобто досить високо, а 95,7 % усіх анкет містили оцінки не менше ніж 4,80 бала. Статистична характеристика розподілу індивідуальних оцінок викладачів засвідчує, що п'ять з них, кого оцінила достатня (18-26) кількість респондентів займають проміжні позиції у рейтингу з середньою кількістю балів 4,89. Отже, саме цю оцінку можна вважати найбільш об'єктивною для характеристики.

7 викладачів за результатами оцінювання отримали найвищий бал від студентів (5,0), щоправда четверо з них були оцінені лише одним респондентом, що ставить під сумнів об'єктивність їх оцінювання.

Найнижчу оцінку (3,93 бали) отримала доцентка Дедушно А. В. (дисципліна «Ораторське мистецтво») за результатами узагальнення думки лише трьох респондентів, відмітимо що минулого семестру ця дисципліна не викладалася. Слід зазначити, що за результатами минулорічного опитування найнижчий індивідуальний бал становив 4,39, тобто це єдиний показник, що погіршився у динаміці.

Усі коментарі, які за бажанням могли написати респонденти, мали позитивне забарвлення, і переважно містили подяки та схвальні відгуки про дисципліну або викладача. Водночас, були й декілька коментарів щодо складності або непотрібності окремих тем. Враховуючи, що серед проблем, які виникали у здобувачів вищої освіти (у відповідях на питання 2), переважає саме наявність у матеріалах складних, незрозумілих тем, подальшу методичну роботу слід проводити саме у цьому напрямку.

У цілому підсумки анкетування дозволяють зробити наступні висновки:

1) здобувачі вищої освіти освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування високо оцінили якість навчальних дисциплін, що викладалися у I семестру 2021-2022 н. р.;

2) у порівнянні з результатами опитування у II семестрі 2020-2021 н. р. покращилися усі загальні показники оцінювання задоволеності навчальними дисциплінами, що свідчить про ефективну роботу викладачів з вдосконалення організаційної, теоретичної і практичної складові підготовки;

3) пріоритетними напрямками покращення якості освітніх послуг та формування необхідних компетентностей здобувачів вищої освіти є робота з вдосконалення тематики дисциплін та більш доступного викладання матеріалу.

Результати анкетування узагальнили:

Безкровний О. В. – гарант ОПІ Фінанси, банківська справа та страхування першого (бакалаврського) рівня, к.е.н., доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування;

Єгорова О. В., к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень;

Додаток А

З метою узагальненого аналізу задоволеності якості викладання у розрізі навчальних дисциплін та викладачів відповідям на питання, що не мають числової оцінки були присвоєні наступні значення за 5 бальною шкалою:

Питання 1 «Яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашій думці щодо пояснень викладачем організації вивчення дисципліни на початку?»:

- чітко пояснив(ла) та зазначив(ла) у системі Moodle які види робіт повинні виконати студенти, в які терміни їх здати та критерії оцінювання робіт: 5 балів;

- пояснив(ла) та зазначив(ла) які види робіт повинні виконати студенти, але чітко не визначив(ла) строки здачі та критерії їх оцінювання, або не зазначив(ла) їх у системі Moodle: 4 бали;

- перелічив(ла) завдання, які повинні виконати студенти, без пояснень: 3 бали;

- не пояснив(ла) які види робіт повинні виконати студенти, коли та яким чином їх здавати, як вони будуть оцінюватися: 0 балів.

Питання 4 «Яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашому враженню щодо відношення викладача до викладання дисципліни?».

- викладав(ла) матеріал зрозуміло, цікаво, заохочував(ла) студентів до вивчення предмету, мотивував(ла) до наукової роботи (написання тез доповідей на конференцію, статей, наукових робіт тощо) 5 балів;

- старанно відносився(лась) до проведення занять, але не заохочував(ла) студентів до вивчення предмету та наукової роботи: 3 бали;

- не був зацікавлений(на) у своїй роботі: 1 бал.

Питання 5 «Яке твердження, на Вашу думку, найкраще характеризує оцінювання викладачем знань та вмінь студентів?»

- повністю дотримувався(лася) встановлених критеріїв оцінювання усіх видів робіт, упродовж семестру студенти писали тести або контрольні роботи, здавали самостійні завдання, які оперативно перевірялися: 5 балів;

- здебільшого дотримувався(лася) встановлених критеріїв оцінювання робіт, поточний контроль здійснювався не в повному обсязі, здані роботи перевірялися в середньому до 10 днів: 3 бали;

- дотримувався(лась) критеріїв підсумкового оцінювання, проте поточного контролю виконаних завдань не здійснював(ла) або перевіряв(ла) надіслані роботи довго (більше 10 днів): 2 бали;

- не повідомив(ла) критеріїв оцінювання знань студентів або не дотримувався(лася) встановлених критеріїв: 0 балів;

Питання 6 «Яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашому враженню від вивчення цієї дисципліни?»

- я отримав(ла) знання та вміння, яких достатньо для базової підготовки і які планую використати у майбутній професійній діяльності: 5 балів;

- я тримав(ла) певні знання, але відчуваю нестачу практичних навичок у цій галузі: 3 бали;

- знання, які я отримав(ла), скоріше за все не знадобляться у сфері моєї майбутньої професійної діяльності: 1 бал.

Додаток Б

Аналіз оцінювання здобувачами вищої освіти якості викладання за окремими викладачами

№	Викладач	Кіль-ть анкет	Середня оцінка за питаннями анкети					Загаль-на оцінка	Проблеми, побажання, коментарі
			1 – організація навчання	3 – лекції та практич. заняття	4 - відношення до викладання	5 – оцінювання студентів	6 – цінність знань		
1.	Тютюнник С. В.	8	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	Є складні, незрозумілі теми або питання.
	Красота О.Г.	5	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	-
	Зоря С.П.	3	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	-
	Зоря О.П.	1	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	-
	Ляшенко С. В.	1	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	-
	Подлесна Г. В.	1	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	-
	Шупта І. М.	1	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	-
2.	Чумак В.Д.	11	5,00	4,82	5,00	5,00	5,00	4,96	Є складні, незрозумілі теми або питання (2 відповіді). Матеріалів, викладених у Moodle, не достатньо, щоб самостійно розібратися, виконати завдання. Відсутність або застарілість підручника, методичних рекомендацій з дисципліни. Гарна дисципліна!
	Вакуленко Ю. В.	9	5,00	5,00	5,00	5,00	4,78	4,96	Є складні, незрозумілі теми або питання (2 відповіді). Матеріал здавався нудним, не потрібним для роботи за спеціальністю, викладач не наводив цікавих прикладів.
3.	Рудич А.І.	4	5,00	4,75	5,00	5,00	5,00	4,95	-
4.	Кононенко Ж. А.	7	5,00	5,00	5,00	5,00	4,71	4,94	Відсутність або застарілість підручника, методичних рекомендацій з дисципліни. Матеріалів, викладених у Moodle, не достатньо, щоб самостійно розібратися, виконати завдання. Викладач зрозуміло донесла інформацію, чітко пояснювала. Заохочувала до наукових робіт, що дозволило більш поглибитись у дану дисципліну. Було цікаво, все задовольнило у роботі викладача

№	Викладач	Кіль-ть анкет	Середня оцінка за питаннями анкети					Загаль-на оцінка	Проблеми, побажання, коментарі
			1 – організація навчання	3 – лекції та практич. заняття	4 - відношення до викладання	5 – оцінювання студентів	6 – цінність знань		
									з нами.
5.	Сизоненко Н. М.	6	5,00	4,67	5,00	5,00	5,00	4,93	Щиро вдячна, Вам за працю. За те, що дали нові знання та більшу любов до української мови. Дякую! Викладач доступно подавала інформацію та було цікаво абсолютно на всіх парах:)
	Березіна Л. М.	3	5,00	4,67	5,00	5,00	5,00	4,93	-
6.	Томілін О.О.	18	5,00	4,72	4,89	5,00	5,00	4,92	Є складні, незрозумілі теми або питання. Більше пояснень за рахунок задач. Все було чудово. Дякую за співпрацю та спілкування! Все сподобалося!! Треба більше практики!! Справедливий викладач, дуже відповідально ставиться до дисципліни. Заохочує до творчих та наукових робіт. Було приємно співпрацювати.
	Дорошенко О.О.	5	5,00	5,00	4,60	5,00	5,00	4,92	Є складні, незрозумілі теми або питання (2 відповіді). Все, що мені було не зрозуміло, викладач пояснювала ще раз, завжди допомагала розібратися з матеріалом Викладач гарно пояснювала матеріал, цікаві задачі. Все було зрозуміло і доступно. Дуже сподобалось співпрацювати.
	Осташова В. О.	5	5,00	5,00	5,00	5,00	4,60	4,92	Є складні, незрозумілі теми або питання. Щиро дякую !
7.	Краснікова О. М.	19	5,00	4,84	5,00	4,89	4,79	4,91	Є складні, незрозумілі теми або питання (2 відповіді).

№	Викладач	Кіль-ть анкет	Середня оцінка за питаннями анкети					Загаль-на оцінка	Проблеми, побажання, коментарі
			1 – організація навчання	3 – лекції та практи. заняття	4 - відношення до викладання	5 – оцінювання студентів	6 – цінність знань		
									Матеріалів, викладених у Moodle, не достатньо, щоб самостійно розібратися, виконати завдання. Відсутність або застарілість підручника, методичних рекомендацій з дисципліни. Все зрозуміло, хочеться більше практики!!!
8.	Бражник Л.В.	26	5,00	4,89	4,92	4,85	4,85	4,90	Є складні, незрозумілі теми або питання (4 відповіді).
9.	Єгорова О.В.	20	5,00	4,89	5,00	5,00	4,58	4,89	Все добре!! Треба більше практики!! Викладач гарно та доступно пояснювала матеріал. Цікаві завдання та матеріал. Долучала до наукових завдань та виступів. Було приємно ходити на пари
10.	Тютюнник Ю.М.	8	5,00	4,88	4,75	5,0	4,75	4,88	Є складні, незрозумілі теми або питання.
11.	Безкровний О.В.	24	5,00	4,88	5,00	4,92	4,50	4,86	Є складні, незрозумілі теми або питання (4 відповіді). Ознайомча дисципліна мені дуже сподобалася та була цікавою протягом всього семестру Змістовний матеріал та легкий для навчання Мені сподобалось вивчати цю дисципліну . Вона була дуже цікава Гарний викладач, доносить інформацію чітко і зрозуміло, залучав до наукових робіт. В даній дисципліні допоміг чітко розібратися з тонкостями написання та оформлення кваліфікаційної роботи, що є дуже корисним.
	Герасимчук Н. А.	7	5,00	4,57	5,00	5,00	4,71	4,86	Є складні, незрозумілі теми або питання
12.	Дорошенко А.П.	5	5,00	4,80	5,00	5,00	4,20	4,80	Є складні, незрозумілі теми або питання. Більше комунікації та спілкування зі студентами На мою думку, деякі теми були досить цікавими і

№	Викладач	Кіль-ть анкет	Середня оцінка за питаннями анкети					Загаль-на оцінка	Проблеми, побажання, коментарі
			1 – організація навчання	3 – лекції та практич. заняття	4 - відношення до викладання	5 – оцінювання студентів	6 – цінність знань		
									пізнавальними, але ще були теми які досить складні та не потрібними в цій дисципліні. Дисципліна була цікавою та зрозумілою. Хочу відмітити гарну і зрозумілу подачу матеріалу викладачем, який подавав інформацію найдоступнішими способами:)
	Дроботя Я.А.	4	5,00	4,50	4,50	5,00	5,00	4,80	Є складні, незрозумілі теми або питання. Матеріалів, викладених у Moodle, не достатньо, щоб самостійно розібратися, виконати завдання.
13.	Воловик Л. Б., Красота О. Г.	6	5,00	5,00	4,67	4,17	4,33	4,63	Дуже сподобалась робота викладача (Красота О. Г.), все було зрозуміло. Раніше не подобався предмет англійська мова, але з цим викладачем було приємно вивчати і розбиратися у темах спрямованих на нашу спеціальність. Більша кількість практичних завдань.
14.	Дедушно А. В.	3	5,00	4,00	3,67	4,00	3,00	3,93	Є складні, незрозумілі теми або питання. Дякую за вашу роботу і терпіння.